

ANGELČEK

Št. 5.-6.

V Ljubljani, 1. maja 1922.

XXX. tečaj

Ksauer Meško:

Čebelica in otrok.

Čebelica, čebelica,
kod si hodila?

— „Na traunikih, na pašnikih
v gosteh sem bila.“

Pa mnogo tam so gôstom vam
doberot nudili?

— „Medico sâmo presladkó
ves dan smo pili.“

A da ne deš: Pijanka ta
je uso izpila,
več kot izpila sama, sem
zaté shranila.“

Nadškof-kardinal Ahil Ratti Pij XI.

Zodkrito radostjo pa tudi globoko hvaležnostjo do Boga smo sprejeli dne 6. februarja 1922 iz Rima veselo sporočilo, da so namesto tako naglo in nepričakovano umrlega mirovnega papeža Benedikta XV. izvolili kardinali novega naslednika svetemu Petru, novega svetega očeta: Pija XI.

Rojstni kraj novega papeža (* 31. marca 1857) je mestece Desio, štiri ure nad Milanom v Severni Italiji. Njegovi starši niso bili premožni, pač pa globokoverni. Pridnost in neumorna vnema vzornega mladega Ahila, ki se je že kot dijak učil tujih jezikov, mu je pripomogla, da je bil poklican na vseučilišče v Rim, in da se je kot duhovnik kmalu povzpel do odličnih mest v cerkvem službovanju. Kot nadškof in kardinal je prišel v Milan, v svojo domačo škofijo, 13. junija 1921. Toda še leto ni minulo, ko ga je božja Previdnost poklicala v Rim, da od tam vlada vesoljno kraljestvo Kristusovo na zemlji: sveto katoliško Cerkev.

Prepričani smo, da je dobrotljivi Bog svoji Cerkvi poslal zopet pravega dobrega pastirja. Pijev veliki prednik na papeškem prestolu sam je hvalil pred letom dni „njegovo pobožnost, njegovo gorečo vnemo za sveto vero, njegovo pripravnost, zlasti pa odlično učenost.“

Kmalu po svečanem kronanju je sprejel novi papež Pij XI. vse župnike rimske, ki so se mu prišli pokloniti. Kar ob takih prilikah papež izpregovori, je dobro pre-

mišljeno ter ima navadno splošno veljavo. Ko se je sveti oče župnikom zahvalil za vse, kar dobrega store kot dušni pastirji, je pristavil značilne besede: „Posebno hvalo vam pa moram izraziti, ker se trudite za dušno zveličanje otrók, ki so očetu, papežu najbližji.“ ,Kar storite najmanjšemu mojih bratov, to ste meni storili‘, — pravi božji Zveličar; in to ponavljam tudi jaz v imenu Jezusovem“.... Te presrčne besede sedanjega papeža so živ dokaz, da mu je predvsem na srcu blagor, sreča in dobra vzgoja mladine, ki naj zanjo duhovniki žrtvujejo vse sile in moči... Kajne, ljubi čitatelji in prijateljice „Angelčka“, ta ljubezniva skrb svetega očeta za deco nam je vsem zelo všeč?

Iz življenja sedanjega namestnika Kristusovega omenjam samo to-le: Preden je papež Pij XI., blvši bogoslovni profesor in škof Ahil Ratti, prišel na milansko nadškofijsko stolico, je bival dalj časa kot zastopnik svete Cerkve na Poljskem v Varšavi. Mudil se je večkrat tudi na Dunaju; prepotoval je v mlajših letih tudi gorato Švico, kjer se je rad mudil na oddihu ter se je tuintam podal celo na visoke hribe in snežnike. Tamkaj na strmih pečinah je občudoval veličastvo božje narave. — Sedaj pa je prišel na najvišje in najčastnejše mesto: na prestol svetega Petra v Rimu.

Kot verni otroci svete Cerkve se tudi mi izkažimo hvaležne nevidnemu poglavaru, Gospodu Zveličarju, ki je dal krščanstvu zopet dobrega očeta; hvaležni bodimo na ta način, da podpiramo nelahko delo svetega očeta s svojo molitvijo in da smo mu vdani z neomajno zvestobo ter otroško poslušnostjo.

Bog ohrani Pija XI. in blagoslovni njegovo prizadevanje, da dosežemo pod njegovim vodstvom večno zveličanje!

A. Čadež.

Ivan Langerholz:

Šola lepega vedenja.

10. Kdaj je človek najgrši?

Sli ni naravnost pregrešno tako vprašanje? Človek je vendar najlepše delo Stvarnikovo. Ali je torej res mogoče kdaj, da je človek v resnici grd? Morda, ko je star? Ko dobi sive lase, nagubano kožo, krivo, upognjeno postavo? Ne! Starost je častitljiva. — Grd je morda človek, če nima roke, če mu manjka noge, če je slep, kruljav, če je zatekel v obraz? Tudi ne! Tak človek je pač revež, je nesrečen, grd pa ni.

A kdaj pa je potlej človek res grd? Takrat, kadar je jezen.

Le poglejte ju: Miha Bunkovič in Tone Mahovič se kregata. Že to vpitje je grdo. Tisti priimki pa, s katerimi se obkladata, pa kar ostudni! In zdaj, zdaj! Spoprijela sta se. Že sta na tleh! Valjata se po prahu, lasata se, brcata drug v drugega. Zdaj pa spet na-razen! Pa kakšna sta! Lase jima štrle kvišku, obleka vsa zaprašena, obraza zabuhnijena, lica pa zamazana. Presodite, ali nista grda. Takó grdih otrók že davno *nismo videli*.

Kako ves drugačen je pa Francelj z Jasnega vrha. Bunkovič ga je nameraval užaliti. Francelj ga je pa pogledal po strani, se mu nasmehnil, pa dejal: »Veš, Miha, saj bi te lahko, pa te ne bom.« Miha je speklo, Francelj je pa premagal svojo jezo. To je dečko!

Minka Kislica je pa oni dan jokala, ker je šla njena sestra Rezika služit. Včeraj je pa jokala, ker

je morala varovati Jožka. Oni dan pa je jokala, ker je bila žalostna; včeraj pa, ker je bila že zna. Škoda, da je ni kdo fotografiral! Pokazali bi vam, kakó joka žalost in kakó joka togota. Pokazali bi vam, kakó je človek lep, tudi če joka, in kakó je človek grd, če se cmeri in kremži iz togote. Sicer ste pa otroke oboje vrste že sami videli. Minki bi pa svedovali: Kadar boš jokala od togote, stopi v hišo in poglej svoj grdi, skremženi obraz v ogledalu! Ali je to res Minka, kar boš zagledala v njem? — — —

In kdaj je človek še grd? Kdaj je še komaj človeku podoben? Takrat, kadar se pači, spakuje. Iz lepega, čednega in mladostnega obraza naredi tako spako, da bi človek pobegnil, če bi srečal ta strah na samem.

Jerica Zmrđnik pravi, da niti ne ve, kdaj se pači. Enkrat se pači očitno, da jo ljudje vidijo; drugič pa skrivaj, za hrptom, da jo vidijo samo njene »dobre« prijateljice. O, če bi hotela, bi se lahko odvadila. Dobre volje ji manjka.

Mi smo Slovenci in hočemo tudi ostati Slovenci. Ta grdobija spakovanja pa ni doma na naših tleh. To je judovski greh. Judje so se spakovali ljubemu Zveličarju. Zato pa pustimo spakovanje Judom. Pa mislimo, da bi bili še Judje užaljeni, če bi jím preveč očitali, da so se oni prvi spakovali.

Na vsak način se treba odvaditi divje srđitosti in še gršega spakovanja. Kdor ne bi hotel tega storiti, ga bomo kar izbrisali iz naše sole. Naši lepi dečki in naše zale deklice ne smejo postati grdi in še manj ostati grdi.

J. E. Bogomil:

Češnje.

Ali jih vidite? — Češnje! — Ali jih hočete par? — Minka jih že ima. Pa prav vipavske so. Uj, sladke! Te so iz tistih lepih krajev, ki nam jih je ugrabil Italijan — da bi ga pajk brcnil! Zato so pa tudi drage, ker so italijanske. Ali sladke pa! Minka ni odlegla. Morali so jih ji mati kupiti. Nič — moralil Gotovo bi jih ji ne bili, ko bi se bila Minka cmerila. A je ponižno prosila. Mati imajo pa, kadar šivajo, radi mir.

A pogodrnjali so vseeno vmes: »Ta grdi Italijan, kakó nam je češnje podražil!« Tudi Minka je bila — celo ob češnjah! — huda na Italijana. Zakaj neki draži češnje, ki so tako dobre? Mogoče pa Italijan ne vé, da imajo otroci češnje radi? Ali je pa hud na vse otroke? — — —

Pa saj bodo kimalu domače češnje zrele! Takó sladke pač ne bodo ko vipavske, zato bodo pa — naše. Ali ni, kakor bi kri crlela iz tujega blaga, če tudi je sladka? Ali pa je morebiti zato sladka, ker je — naša kri? — — —

A. Čadež:

Lastna kazen — najboljša kazen.

Prizor.

Liza,
Roza, } sestri (11—12 letni).
Rezika, hišna.

Pozorišče:

Družinska soba s podolgasto mizo in stoli. — Predalnik in omara za jedi.

Roza sedi in se uči. Liza (starejša) se pripravlja za pisanje.

Rezika: Meni se zdi, da ti je gospodična namenoma izbrala prav to-le kazen. (Gleda v knjigo in čita.) Čisto prav. Dve muhi na en udarec. Še bolje bi bilo, če bi si ti take-le nauke zapomnila za življenje. Zdaj pa le začni. Pa čedno in pravilno piši, da ne boš zopet listka prinesla iz šole, kako si površna in brez glave. (Rozi.) Ti se pa vse gladko nauči, kar ti je naročeno. — Zdaj grem v kuhinjo, da pripravim za kosilo. Popoldne obiščem mamo v bolnišnici. Upam, da vaju bom mogla bolj pohvaliti ko zadnjič. (Odide.)

Liza (piše iz knjige in govorí): Ti-le pregovori so pa res kakor nalašč za-me; pa za druge tudi. Škoda, da jaz nisem tako modra kakor Salomon, ki je prvi te pregovore napisal. Ta-le je meni na bolj všeč: »Veliko govoriti ni brez greha; kdor pa brzda svoje ustnice, je jako moder.« — Zato mi je všeč, ker sem tako malo zgovorna; bom vsaj lahko rekla, da sem modra. (Roza medtem zaspí. Liza to opazi in reče:) Aha, že dremlje.

Čakaj, bom še zate kaj poiskala. (Gleda v knjigo.) Kaj takega, da jo bo dražilo. — — Ga že imam! Ta-le jo bo pičil, da bo kar sikala. — Rozika! Rozika! Zakaj se pa ne učiš? ... Rozika! Jaz imam pa nekaj fletnega za-te. Rozika, poglej no!

R o z a (odpre zaspano oči): Kaj imamaš? Nič nimaš.

L i z a: Poslušaj, kaj je tukaj-le zapisano! (Bere.) »Pojdi k mravlji, lenuh, in oglej si njena pota in úči se od nje pridnosti.« Si slišala?

R o z a (zaspano): Kaj si ti kaj boljša od mene? Če si tako pridna, zakaj pa moraš kazen pisati? Kolikokrat si pa že bila danes kregana, a?

R e z i k a (stopi nejevoljna v sobo): Tako? Komaj odmakne človek pete, pa sta si že v laseh. Ali smo se tako zmenili? Koliko si že spisala, Lizika? (Gleda v zvezek) Stara pesem. Saj ne zapišeš izlepa stavka, da bi se glasil prav. Glej, kaj si zapisala! »Pojdi v mrvo, lenuh...« »Pojdi k mravlji, lenuh...« ne pa v mrvo! Menda tudi tebe bolj mika v mrvo kot pisati kazen... Popravi urno in pazi, da ne bo vse narobe! (Rozi.) Kaj pa Rozika? Si se že kaj naučila?

L i z a: Kako, ko je dremala in spala!

R e z i k a: Ti boš še sodnji dan prespala. Z vama je res križ. Ena ne dela nič prav, druga pa prav nič. Le počakajta! Saj grem še danes k mami! Le brž k pisanju in učenju! (Odide.)

L i z a (čez nekaj časa): Mene že bolé prsti. (Raztegne roki.)

R o z a: Mene pa oči. (Se steguje.)

L i z a: Hvala Bogu, da sva zopet sami. Rezika je šla kosilo pripravljat; mislim, da je ne bo tako hitro prinesla radovednost. Rozika, Rozika, ali se češ kaj igrati?

R o z a: Gugala bi se, pa ni nobene gugalnice.

Liza: Saj se meni tudi kaj ne ljubi; sem že lačna.

Roz: Saj si šele komaj jedla.

Liza: Ali nisem tako lačna, da bi jedla, kar bi bilo. Rada bi se malo posladkala. Kaj boljšega mi diši.

Roz: Meni se je zadnjič sanjalo, da sem imela polno omaro orehov, pa kako īebelih! Pa prav, ko sem jih hotela tolči in drobiti, sem se pa zbudila. Kar hudo mi je bilo.

Liza: Kaj pomagajo orehi v sanjah? Če bi jih zares imela! O, ko bi imela jaz dovolj denarja, bi si že znala pomagati: Nakupila bi si orehov, torte, fig, jabolk, datljev in vseh takih dobrih stvari.

Roz: Jaz sem tudi enkrat mami pripovedovala, kaj bi si vse kupila, če bi imela denar. Pa veš, kaj mi je rekla: »Dà, dà,« je rekla, »komarje bi kovala, če bi ti kdo podkve delal.«

Liza: Pa razumeš, kaj to pomeni?

Roz: Večkrat sem že premišljevala. Ali ti veš?

Liza: Jaz mislim tako-le: Za komarje noben kovač podkev ne dela, za nas mlade pa nihče denarja ne kuje. Se že menda bojé, da bi ga prav ne obrnili. O, saj se brez denarja tudi da kaj dobiti! Jaz pa vem, kje ima mama sladkor spravljen.

Roz: Nič ne veš. V kuhinji ga že ima.

Liza: Vem, vem. Ne samo v kuhinji.

Roz: No ja, saj pravi mamica, da imaš povsod svoj nos zraven.

Liza: Nikar se lépo ne delaj! Tebi pa pravi, da imaš povsod svojo roko zraven.

Roz: Veš kaj, to je pa že res grdo, da me tako obdolžiš. Ali se še spominjaš, kakšen ropot je

bil zadnjič, ko je zmanjkalo v kašči dveh klobas? Pa jaz nisem nič vedela zato.

Liza (hoče peti, da bi preslišala): »Preljubo veselje, oj kje si doma...« Meni se vse tako zdi, da bi se nama obema zdajle kaka slaščica prav prilegla. Jaz imam neke slutnje. Kar zdí se mi, da bi moralo tukaj-le biti nekaj skritega. Kaj, če bi pogledali? Eno uro gotovo še ne bo nikogar v sobo.

Roz: Ne maram, ne. Potem mi boš pa spet oponašala, da imam povsod prste vmes.

Liza: Pa pustil! Bo pa meni več ostalo. Naj bo, kar hoče! Če dobim ključ od omare, bom vsaj videla, kaj je notri. (Išče pod omaro, za omaro.)

Roz (ogleduje očetov predalnik, odpre in stika med knjigami in papirji).

Liza (ne najde ključa; udari po vratih): Morda pa ni tako trdo zaprto? (Vrata odstopijo. Liza sama zase:) Saj nisem nič hudega naredila; saj so se vrata sama odprla. Zdaj pa kar hitro in oprezno, da kdo ne pride. (Glasno:) Rozika, saj je odprto! Pojdi sem!

Roz: Saj nisem tako radovedna, kot si ti. (Brska dalje.)

Liza (odpre, opazuje in govorji sama zase): Mama mi zmerom očita, kako sem sladkosnedna, če le kaj boljšega pokusim. Ali je to tako hudo, če malo povoham, če se malo obliznem, če se dotaknem z jezikom? Ali morem kaj za to, če denem na jezik, pa mi precej dol po grlu smukne?

Roz: Zakaj bi pa ne smela malo pogledati; saj imam zato oči.

Liza (ogleduje): Zakaj imam pa roke, če ni dovoljeno nič vzeti? Zakaj neki tako diši, kadar se me loti sladkosnednost. Kar šegeče me po nosu, v ustih se mi pa cede sline!

R o z a : Mene pa žene le radovednost, kakšne skrivnosti ima oče tu notri? (Jemlje knjige in odpira.)

L i z a (stika po omari): Saj sem vedela, da mora biti v omari veliko dobrega. Kaj bi pokusila?

R o z a: Ali se nič ne bojiš Rezike?

L i z a: Saj sem šla samo zapirat. Bom pa rekla: saj se je samó odprlo. Ali si ti kaj lepega našla?

R o z a: To-le knjigo gledam. O, kratkočasnice! To bi bilo pa zame! (Bere in se vmes smeje.)

L i z a: Glej, šibo sem našla. Najraje bi jo nesla v peč. Ne! Samo skrijem jo... Takó... Tole me bolj vleče, kar je v škatli. (Odpre.)

R o z a (priskoči): Pokaži! A, hruške, pa še suhe! Teh že ne maram. (Gre nazaj in bere.)

L i z a (jih vtakne nekaj v žep): Saj res niso kaj prida. (Odpira druge škatle.) Rozine! (Poduha.) Lepo diše! Sladke morajo biti. (Pocmaká.) Tako debele in scčne! Če jih par vtlaknem v usta, kdo mi bo zameril? Kako je to dobro! Še malo!... Saj se še nič ne pozna! To mi pa gre v slast! Bo že, saj jih je skoraj pol še ostalo. Saj mama lahko reče, da so se usušile. (Gleda še po omari.) Kaj pa ta skrinjica? Zapečatena je. Bog ve, kakšne skrivnosti so v nji? (Ogleduje jo od vseh strani.)

R o z a: Ti Lizika, glej, glej! To je pa res za smeh! Poslušaj!

»Dva moža se srečata na ozki ulici in čakata, kateri se bo umaknil. Slednjič reče eden razkačen: ‚Jaz se ne umaknem nobenemu oslu.’ ‚Jaz se pa,’ reče drugi, se prikloni in stopi v stran...«

Ha, ha, ha, kdo je bil zdaj osel?

L i z a: Ti in tvoj osel! Mene nič ne briga. (Zase.) Kar odprla bom. Kaj — pečat! Odnehal je; omehčal se je, pa je padel proč. (Odlušči pečat in hlastno odpre.)

E, to pa ni nič! Sama pisma! (Odvije prvo in čita.) Ta učiteljica mora pa tudi vse pogobezdati. (Vrže pismo jezno na tla.) Kaj pa je to, če sem se parkrat v sili zlagala? Ali mora takoj pisati domov in staršem vse obesiti na nos? Pravi: »Laž je ključ h kraji!« Saj se je brez ključa odprlo. Sicer se pa to ne pravi krasti, če pogledam malo po omari in kako reč malo pokusim. Take reči je treba večkrat pregledati in poskusiti, če se morebiti niso pokvarile. (Pobere list in ga dene nazaj.) Teh reči pa že ne bom pregledovala; naj pišejo, kar hočejo. (Stika dalje in pokuša.)

R o z a : Ti, ta-le knjiga je pa res imenitna! Ves dan bi jo brala. Poslušaj no to-le: »Oče vpraša pri obedu sina-dijaka: ,Kaj se pa letos učiš?' — Sin: ,Letos imamo logiko.' — Oče: ,Prav nič ne vem, kaj bi to bilo?' — Sin: ,Čakate, vam pa jaz povem. Tu so tri klobase, kajneda. Kjer so tri klobase, sta tudi dve. Tri in dve je pet; torej imate tu pet klobas.' — Oče: ,Dobro; te tri bomo mi pojedli, oni dve pa tebi pustimo...'« Ali ni to zabavno? (Čita zase dalje.)

L i z a : Zabavno je bilo, ko so jedli klobase, zame je pa zabavno, kô se sladkám. Spet nekaj dobrega! Piškoti, piškoti! Vendar enkrat; saj sem rekla, da morajo nekje biti. To diši, to! Škoda, da jih je tako malo! Seveda, dragi so zdaj. E, malo pa že smem odščipniti! Kar raztopi se v ustih! Zdaj pravzaprav še nisem nič vzela. Še en košček, samo en košček! ... Samo pol ga pa ne sme ostati, drugače bi mislili, da je kdo stikal po omari. (Tiho.) Enega pa vzamem za Rozo. (Vtakne ga v žep... Pregleduje dalje omaro.)

R o z a (dobi drugo knjigo): Ta-le knjiga je pa bolj učena. Iz te bere oče, da nas uči lepih naukov. (Zamišljena bere.)

L i z a : Ti imej nauke, jaz pa sladkarije! (Potegne zopet dolgo, zaprto škatlo.) Sladkor v kockah! Tega imajo pa trgovci veliko. Danes imam dosti boljših reči. Pa čez sedem let vse prav pride. (Zagrabi in ga nekaj vtakne v žep.) Zdaj bi pa že lahko zaprla. Oho, to-le pa še moram ogledati. »Za Miklavža!« Pa je zapisano: 1920. To je pa že bilo. Najbrž je bilo namenjeno meni; zato pa brez skrbi pogledam. Kdo bi znal to odviti?

R o z a: Lizika, nehaj! Ti si že preveč drzna. Tukaj-le berem, da »preveč še s kruhom ni dobro«.

L i z a: Le pred svojim pragom pometaj. Ali ti nisi nič radovedna?

R o z a: Moja radovednost mi bo samo koristila; pa bi tudi tebi, če bi me poslušala... Kako resnični so ti-le izreki! Lej, zopet sem našla enega. Ta ima pa resno svarilo za obedve, posebno pa še zate!

L i z a (še vedno zaposlena z odvijanjem): Le zase ga obdrži! Kaj se boš repenčila, kot bi bila moj angel varuh!

R o z a: Saj ne govorim jaz. Tisti, ki je spisal to knjigo, je moral res biti moder mož. Samo to-le vrstico ti še preberem: »Greh prihaja s smehom, odhaja z jokom.«

L i z a : Pojdi, pojdi! Kdo se bo jokal! Meni se hoče veselja, pa malo zabave, pa kaj sladkega pod zob. Ti pa brskaj po zaprašenih knjigah, če hočeš!... Jemnesta, jemnesta, kaj sem staknila!... Viš, to je pa tista škatla, ki jo je zadnjič prinesla teta iz Amerike; pa je takrat mama niso hoteli pokazati, ker sva bili ravno polomili stensko uro.

R o z a (vrže knjigo proč in priskoči bliže): Kaži, kaži! Saj res! Kaj je le-to? Poglejva! (Odvijata, ogleduja, odpirata...)

L i z a: Pazi, da kaj ne potareš!

R o z a: Lej, kakšno okroglo okence ima tu spredaj!

L i z a: Kakor avtomobilovo oko ... ki nas včasih zvečer plaši.

R o z a: Pa meh je zraven. (Vleče narazen.) Ali je to harmonika?

L i z a: In omarica s podobami!

R o z a: Tu zadaj pa prostor za lučko.

L i z a: To je pa kot kakšen kino!

R o z a: Saj res! Igrajva se gledišče!

L i z a: Dobra je ta. Jaz bom naredila gledišče, ti pa skrbi za godbo!

R o z a: Kako? Kje pa naj vzamem inštrument?

L i z a: Pa res! To je šment!

R o z a: Oh, če bi našli tisto škrinjico z muziko, ki nam je igrala na sveti večer, veš? To bi bilo krasno, če bi jo dobili. Ali nič ne veš, kje bi bila?

L i z a: Ha, če sem že toliko reči staknila, ni spak, da biše tiste muzike ne! (Išče.)

R o z a: Kaj pa, če Rezika zdaj-le pride?

L i z a: Saj je ne bo; saj kuha ... že imam! Živio! Godba je že tu! ... To bo veselje! ... Toda gledalci?

R o z a: Kaj gledalci! Enkrat pogledam jaz, potem pa ti. Godbo pa poslušava obe hkrati. Kar navij! ... Čuj! Čuj! To je pa res fletno!

L i z a: Poskusiva zdaj, kako se to-le naredi? (Postavi panoramo na mizo, prižge svečko, uravna, gleda, primerja...)

R o z a: Ali bo prav? ... Saj res znaš. O, kako sem že radovedna!

Liza: Le malo počakaj, pa premaguj svojo radovednost... Tako! Zdaj pa bo! Kar poglej! Slika predočuje lepo, lepo palačo, kristalno palačo v Londonu.

Roz: O, kako lepo!...

Liza: Zdaj pa premenim sliko. Videla boš lepo cerkev; tisto krasno cerkev v Benetkah.

Roz: Kako veličastna je ta cerkev!

Liza: Poglej hitro še to-le sliko! Moderno pristanišče na Francoskem, Le Havre...

Roz: Jej, vihar na morju! Veš kaj, Lizika, kar strah me je! Ubogi ljudje! Ladja jím gori! Potniki se rešujejo v čolnih; valovi jih zagrinjajo! Groza, groza!

*

Rezika (prisopiha vznejevoljena): Saj sem rekla! »Greh grehu vrata odpira!« Kjer ni poslušnosti, ni pridnosti; kjer ni pridnosti, gospoduje lenoba. »Lenoba je pa mati vsega hudega.« — Moje potrpežljivosti je zdaj konec. Takoj po kosilu grem k materi in jím povem prav vse. Dosti je tega. Taka drznost! (Liza povesi oči in si zakrije obraz.)

Roz: Rezika, jaz nisem nič jedla, nič vzela, nič pomagala. Še svarila sem jo!

Rezika: Če si boljša, bi bila pa preprečila to drznost, ali pa bi bila mene poklicala. Tisti, ki molči, ko se greh dela, ni nič boljši ko tat.

Roz: Ko sem pa tako fletne smešnice brala!

Rezika: Namesto, da bi se učila, kajne? Vse bom povedala mami; naj narede z vama, kar hočejo! (Zapre omaro in odide.)

* * *

R o z a: Zdaj pa imaš, Lizika! Saj sem ti pravila, da si preveč drzna!

L i z a: Ti si tudi kriva; zakaj me pa nisi zapo-dila proč? Samo v tisto branje si tiščala!

R o z a: Če sem kaj kriva, bom pa popravila. Veš kako? Jaz bi ti svetovala eno pot, pa ni prav lahka, a najboljša.

L i z a: No, kakšno?

R o z a: Pojdive kar sami k mami, pa skesano in odkrito povejve svoje nerodnosti; grém stavit, da se bo tako vse poravnalo!

L i z a: Kaj pa naj rečeve? Jaz ne vem, kakó bi začela in kakó bi govorila!

R o z a: Beseda da besedo! Bom pa jaz govorila, ki sem manj prizadeta. Rekla bom, da odslej ne bove več prišli po taki poti, če nama bo vsaj zdaj še pri-zanešeno.

L i z a: Pa naj bo! Sama bi težko šla; s teboj pa grem.

R o z a: Je pač res, kar sem čitala v oni-le knjigi: »Lažje je v jamo pasti, nego iz nje priti.«

L i z a: Kar pojdice. Mene pa tolaži oni prego-vor: »Čednost ima grenke korenine pa sladek sad.«

J. E. Bogomil:

Zatožena!

Kakó težko pričakujete spomladi kukavičinega petja! S kakšnim veseljem je lani pridirjal domov Podlipnikov Stanko: »Kukavico sem slišal!« Ti-sočaka bi ne bil tako vesel; saj revež še ne ve, kakšen je in koliko je vreden...

Dobili ste gotovo v roko že tudi knjigo, kjer je bila kukavica narisana in popisana? Veseli ste bili njene slike. Z zanimanjem ste brali njen popis. Ná — pa ste naleteli v popisu tudi na besede: »Kukavica ne dela lastnega gnezda. Svoja jajčeca podtakne v gnezda drugih ptičev. In ko ti ptiči valé svoja jajčeca, izvalé z njimi vred tudi kukavičje jajče. Mlada kukavica zelo hitro raste in je silno požrešna. Vse bi najrajsi sama požrla. Stari jo skrbno pitajo; za hvaležnost jím pa dostikrat pomeče iz gnezda mladiče.«

Zatožena! Nič več te nimamo prav radi. Drugi ptički se nam tudi smilijo. Kukavica, zakaj tako ravnaš? Opraviči se, če se znaš!

»Saj mi je hudo, ljubi otročiči, da je takó; verjemite mi, da mi je hudo. Ali, odkar je moj rod na svetu, že tako ravnam in živimo bolj cigansko življenje. Zato tudi jaz ne morem ravnati drugače. Ne morem! Veste, po vaših gozdih živé silno grde, kosmate gosenice. Pa škodljive so, da strah. In nihče jih ne preganja. Vse se jih boji. Vsem se zde grde. Jaz imam pa posebno piko nanje. Silno so mi všeč. Noč in dan bi jih jedla. Največ je pa teh gosenic ravno ob tistem času, ko bi morala jaz sedeti na gnezdu in valiti. Vidite, tako je!«

»Kukavica, zakaj tako ravnaš?«

»Aha požrešnica!«

»Nič požrešnica! Te gosenice bi se čez mero namnožile, ko bi jih jaz ne preganjal. In škodo bi trpeli vi — pravzaprav vaši očetje — ne pa jaz. Zato umejte, otroci, je pa dovolil Stvarnik našemu rodu, da sme zaupati svoje mladiče drugim ptičem, me pa lahko pokončamo v tem času cele kupe tega škodljivega mrčesa. Druge ptice nas pa radi tega »pohajkovanja« prav nič ne sovražijo. V lepi slogi in prijateljstvu živimo v gozdu kakor ena družina. Ali ní to prav?«

»Dobro se je opravičila kukavica. Če jo imajo drugi ptiči radi, je pa tudi mi ne bomo sovražili ... Naj se izvali, kjer hoče!«

Fr. Šočniškar:

Naš Vladko in Stanko.

Naš Vladko in Stanko sta kroška zeló:
še ovčk ni pohlevnih nikoder takó?

Naš Vladko in Stanko sta bistrih glavic:
takoj sta na nogah, če slišita klic.

Naš Vladko in Stanko sta vladna nad vse:
takoj pritečeta, če slišita me.

Naš Vladko in Stanko sta vredna zlača:
za lisoč zlačnikov ju mama ne da!

Kaj pa „Marijini vrtci“?

Nobenih poročil! Ali so tudi brez pravega življenja? To bi ne bilo lepo ne prav.

Treba torej vseeno, da se malo vzdramimo. Da stopimo na noge! Pa tudi, da pridemo malo bliže drug do drugega.

Pa kako? — Saj vendar že nekaj znamo. Doma se pridno zbirajte, pa imejte svoje sestanke, prebirajte »Angelček«, »Vrtec« in »Orlič«, pa stopite kam na božjo pot, pa zbirajte dinarčke za — bonbone — o ne! — za paganske in domače misijone, za stradajoče ruske otroke in za slične dobre namene. Pa še kaj drugega dobrega naredite: kako predstavo, zabavo, izlet, pobožnost...

Potem pa včasih »Angelčku« tudi kaj sporočite, kaj in kakó delate. Na dopisnico lahko vse napišete. To dopisnico pa vrzite v poštno skrinjico, a prej nanjo napišite naslov, dajte ji tudi četrtdinarsko znamko, pa bo potem že sama prišla na pravo mesto. Pa res s a m i otroci pišite. Ni treba, da bi drugi namesto vas pisali. Vi sami! Saj znate? Kaj bi se bali!

Potem bomo imeli v »Angelčku« tudi kak razgovorček, da bomo po domače kramljali med seboj. Vsa poročila pa naslovite na naslov: Gospod Bogomil, pošta Selca nad Škofjo Loko. Vrli naš sotrudnik vam bo na vsako vprašanje rad odgovoril v »Marijinem zvončku«. A glejte, da boste naslov prav napisali. Pa svoje ime tudi čedno napišite. Do svidenja pa z Bogom in pozdravljeni!

Sadne pijače.

Najbolj zdrave sadne pijače naredimo na ta način, da vkuhamo s sladkorjem sok malin, borovnic, bezga ali robidnic.

Take sokove hranimo v steklenicah in jih uživamo razredčene z mrzlo vodo ali s sodavico ali s slatinom (kislo vodo). Koliko je pri vas po grmovju in po mejah robidnic in drugih jagod, ki bi dale izvrstno pijačo!

Jabolčni in hrušev sok pa lahko vkuhamo tudi brez sladkorja.

Take pijače so priporočljive zlasti bolnikom in otrokom in naj bi ne manjkale v nobenem gospodinjstvu. Saj se pripravijo s kaj majhnim trudom in majhnimi troški.

Jabolka in hruške pa, ki jih ne moremo spraviti v denar ali jih ni moč niti kakó drugače porabiti, se pa zrežejo in iz njih se napravi okusen sadni kis.

V umnem gospodarstvu se ne sme zavreči nobena stvar — vse se lahko porabi s pridom.

Rešitev rebusa v 3.—4. štev.:

Drevo se naslanja na drevo, človek na človeka.

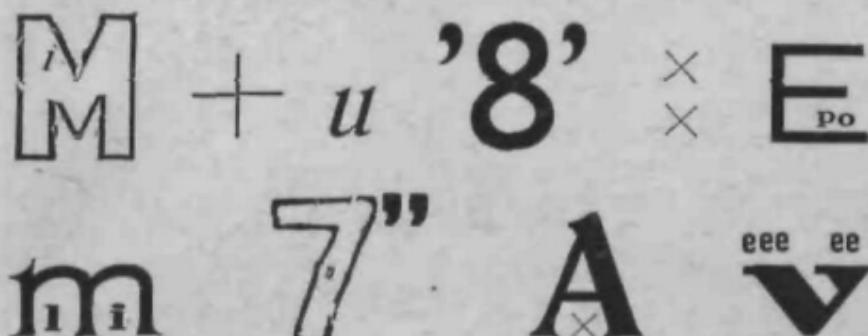
Rešitev slovnične uganke v 3.—4. štev.

Mar jé ta Marjetica?

Naloga.

Poznam žensko krstno ime, ki ima tri zlage, a le tri različne glase. Katero je to?

Rebus.

(Rešilce in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 14 dni po izidu lista — v prihodnji številki.)

Imena rešilcev.

(Radi obilice rešilcev smo to pot imena bivališč izpustili.)

Rebus in slovenično uganko v 3.—4. štev. so prav rešili: St. Natlačen, Niko Kavčič, Albin Mozetič, Novak Lad., Jerala Janko, Dečman Tonč. in Fr., Žebre Dem., Joško Jeglič, Fr. Potočnik, Špornova Olga, Julka Kordeč, Olga Jenko, Cesar Justina, Veronika Šinkovec, Ter. Potočnik, Joško, Milica in Maja Globevnik, Maruška Pintar, Ladislav Wisinger, Ciril in Franjo Sem, Fr. Šerbela, Vojeslav, Macerol Zdravko, Dragica Badiura, Minka Mesec, Ivana Eržen, Milka Čemažer, Frančiška in Jožef Čemažer, Milka Tavčar, Milka, Franc Šmid, Jožef Bergant, France Ozebek, Trojar Jakob, Ravnihar Polde, Zofija Lukežič, Ruta Petrič, F. Kofalt, F. Pavlešič, Makuc, Tomažič, Polič M., Arko, Lukič, Šober Al., Vyberalik, Koren Vinko, Povše, Skedelj, Hutar, Jakuš, Lavrin, Kambič Kat. in Mar., Fr. Skala, Al. Skriniar, G. Škalca, Fr. Plut, Bajuk Božidar, Jožef Cindrič, Mimica Turnšek, Bremšak Jožica, Grilanc Marija, Kočevar Justina, Šetina Vida, Škafar Danica.

Samó rebus so prav rešili: L. Krevel, Sodin Sta, Bizilj Fr., Olga Perčič, Rakovec Stanka, Antonija Not, Marin St., Žumer J., Mahorčič Fr., Torkar Iv., Porenta C., Ravnikar Fr., Klemenc St., Kušar St., Verbinsc Mih., Širca Fr., Putrih K., Lipovšek St., Videnič Al., Basaj Fr., Thaler J., Maurinac Fr., Vene A., Dujc A., Marenče E., Dr. Kastelic, Snoj V., Pogačnik B., Čebuj Iv., Šilič Iv., Verbič P., Jankovič V., Černe B., Kosmina M., Brezec J., Zupančič R., Žiberna J., Žerjav St., Novak J., Miklič A., Hrovatin B., Pezdirc A., Krek J., Križaj J., Majer V., Pristov Fr., Cenčič J., Žnidaršič Iv., Marcon Iv., Čubej M., Rozman Fr., Ivo Škrabar, Vera Požek, Julija Kočevar, Marta in Ivo Jalen, Vrščaj Olga, Gizela Glavan, Edi, Miro, Rudolf, Joško Dolničar, Franci,

Albina in Marica Mežnaršič, Sotelšek Ana, Preskar Roza, Šepetavc Iv., Urek Ana, Podgoršek Edi, Varlec Danko, Završnik Anica, Marta Zupanc, Valerija in Marija Pograjc, Janez Eržen, Janez in Pavel Šturm, Terezija Potočnik, Marija, Neža Verčič, Neža Jereb, Marija Čerin, Mimica Svetina, Ant. Dovjak, Jeglič Mirko in Franc, Mici in Angelica Jančič, Franjo Pirtošek, Sonja Kukec, Ivana Štefe, Majda Šusteršič, Tonček, Maks in Karol Hrovatin, Slavka Magdič, Jošt Jož., Praunseis Al., Možina Bogo, Bobisut Vilj., Ferk Jož., Videčnik Vilj., Peterman Jož., Strupi Fr., Kovač Cvetko, Toplak Olga, Štrovs Franja, Vuga V., Tomc Karmen, Tilči Geyer, Josipina Lončar, Nadina, Miran Varl, Fanika Beričič, Ivanka Gabrejna, Ivanka Rus, Ivica Malalan, Lili Kocbek, Anica Lavrič, Leop. Marinšek, Al. Štular, Sl. Ocvirk, Ivo Wendling, Minka Krč, Alojzija Windischer, Joško Povšnar, Marija Zupan, Marta Kladnik, Alojzij Kariž, Medvešček Jos., Karol Lorenz, Gosnik Mar., Lavrenčič Hild., Ozebek Ter., Marija Rehar, Reberšak Antonija, Pepica, Viktor, Mira Jalen, Tončka Rott, Skok Svetko in Kazimir, Kristina Jager, Antončič Jan., Streuhal Vilma, Kristina Hrast, Božena Medić, Dorn Berta, Vida Jenčič, Pustišek Mih., Antonija Svetek, Minka Basaj, Marica Robinšak, Verčkovnik Emilia, Zofija in Boris Tičar, Dobernig Erna, Jos. Jovan, Erna in Olga Sadravec, Ivanka Brolih, Pogačar St., Šonc V., Čas Iv., L. Mlekuš, Stanislava Rabuza, Zupanc Jožefa, Zmazek Emil, Hel. Zajec, Slana Ivo, Gobec Rezika, Roman, Cvetko, Albin Čelik, Čeh Fr., Kranjc Jan., Francka Praunseis, Ivana Divjak, Flerin Teodora, Svetl Stefanija, Kveder Zofija, Prenar Ivanka, Romana Jagodic, Blaževič Štefanija, Rado Radešček, Burgar Justina, Jereb Marija, Zorko Martina, Žvan Veronika, Zupančič Valentina, Burger Marija, Šilih Franciška, Žura Angela, Schlosser Berta, Betka in Ivanka Voljč, Sedlar Saša, Kosmina Ernest, Lupinc Ernest, Hrovat Ign., Šketelj Al., Podržaj Justina in Amalija, Stanko Pišlar, Osterman Karlo, Nežika Zelnik, Marija Rozman, Bolka Franc, Bukovnik Angela, Polak Terezija, Vrankar Angela, Rehberger Ivana, Vrtač Helena, Arh Mana, Kern Ivana, Tičar Micka, Jekovec Alojzija, Šenk Ivanka, Delavec Marija, Weiseisen Marija, Markun Marija, Cuderman Mana, Robnik Štefanija, Jekovec Jera, Jožica Bidovec, Bergant Jože in Gabriel, Plavšak Marija in Vera, Šulu Edi in Milica, Meterc Anica, Tone Penko.

Uprava je vsled narasle draginje prisiljena, »Vrtcu« in »Angelčku« naročnino zvišati. »Vrtec« s prilogom »Angelček« stane 9 Din (36 K), »Angelček« sam 3 Din (12 K) na leto. Od dosedanjih naročnikov in od onih, ki naročajo lista pod skupnim zavitkom, za l. 1922. ne bomo zahtevali poviška.

Uprava »Vrtca« (Ljubljana, Sv. Petra cesta 80) priporoča lično vezan »Angelček« 1921, 1920 in 1919 po 4 Din; nevezan »Angelček« l. 1916 (1 Din), 1919 (2 Din), 1921 (2½ Din). Denar se pošlje po položnici, ki jo uprava priloži pošiljatvi.